

REVOLUCE GUDI,
REFORMY ELEFTERIA
VENIZELA

ŘECKO NA POČÁTKU DVACÁTÉHO STOLETÍ

Vesničané na Peloponésu

Zasněžená Patra

Pireus

Athény

PLUKOVNÍK DĚLOSTŘELECTVA
NIKOLAOS ZORBAS, VŮDCE
VOJENSKÉ LIGY

Členové Vojenské ligy hlídají komunikace

Συλλαλητήριο στις 14 Σεπτέμβρη του 1909 για την υπο-

**Demonstrace v Athénách ze dne
14.9.1909 na podporu Vojenské ligy**

Η Ελλάδα χτυπά το τέρας του παλαιοκομματισμού και της φαυλοκρατίας, ενώ επευφημείται από στρατό και λαό (πίνακας Εθνικού Ιστορικού Μουσείου)

Alegorická oslava revoluce Gudi – Žena (Hellada) stojí na mrtvém hadovi, který znázorňuje starý politický systém, na jedné straně stojí vojáci, na druhé lid

ELEFTERIOS VENIZELOS 1864-1936

„Velký Kréťan“, „Mínos z Kréty“

- ❖ původem Kréťan, vystudoval práva v Athénách
- ❖ Během „krétského období“ poslanec krétského parlamentu, člen krétské vlády, vůdce povstání v Therissu (1905) proti z vůli krétského guvernéra, řeckého prince Jiřího
- ❖ jeden z nejvýznamnějších řeckých politiků ve 20. století, celkem 6x premiérem (od 1910 do 1933)
- ❖ tvůrce moderního Řecka
- ❖ „architekt“ řeckých vítězství za balkánských válek a za 1. světové války
- ❖ autor celé řady společenských reforem (pracovní právo, pozemková reforma, reforma armády, školství, změna daňového systému,...)
- ❖ Revize ústavy z roku 1864 (král má větší pravomoci, svoboda tisku a shromažďování, odnětí volebního práva vojákům,...)

El. Venizelos v
pěti letech

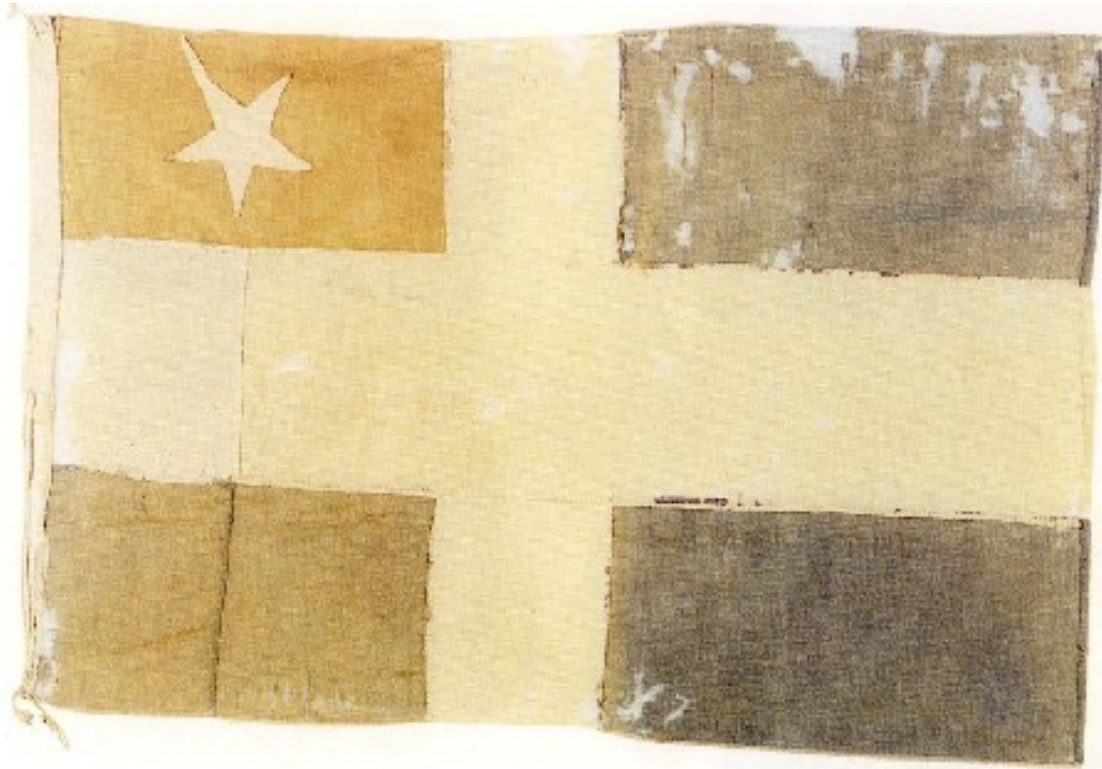
Studentská léta

Poslanec
krétského
parlamentu

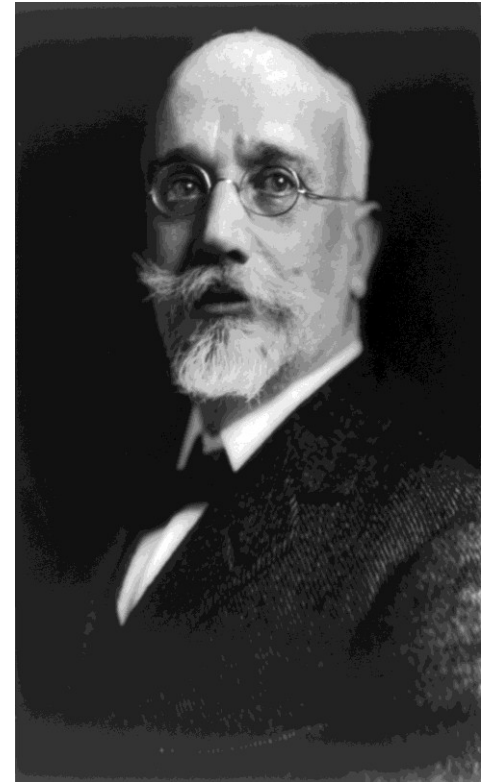
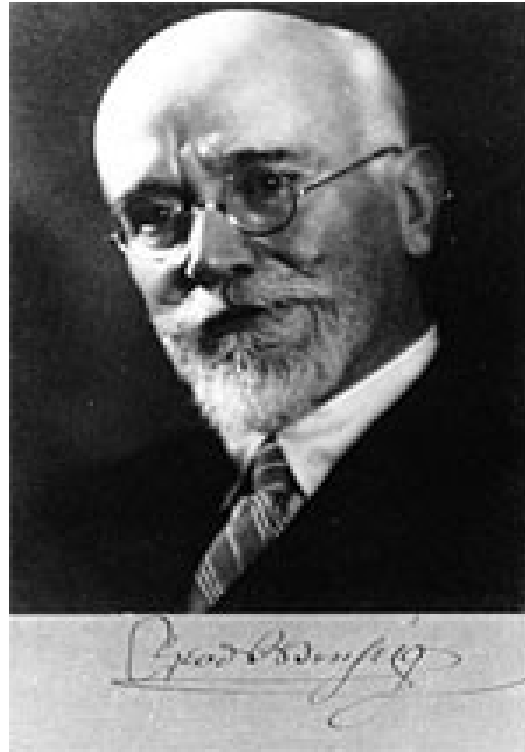
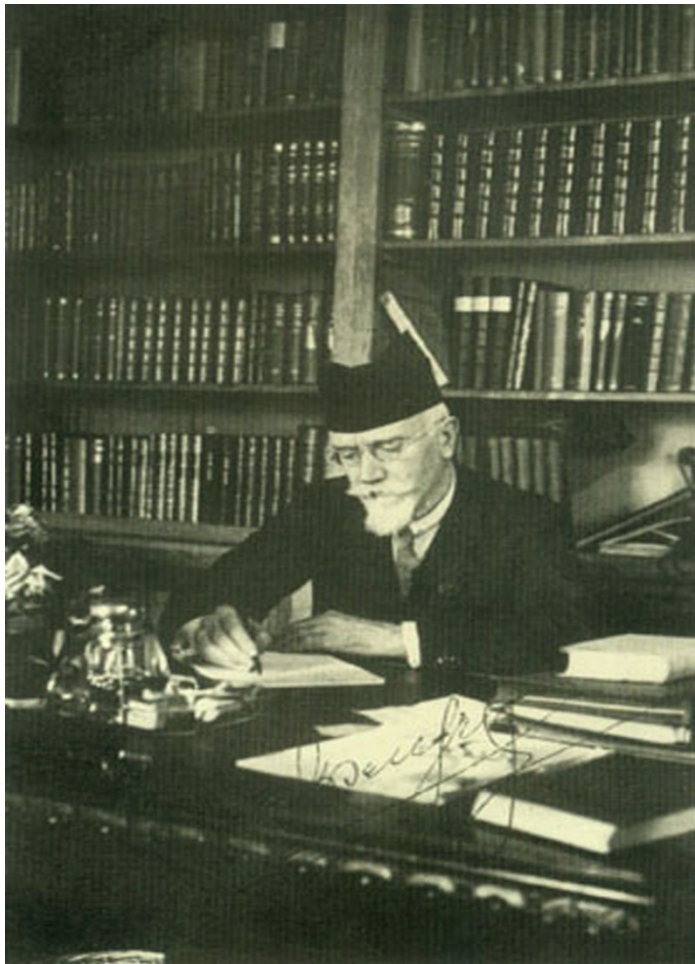

Autonomní krétský stát: 1898-1913

Vlajka krétského státu

- ❖ Krétský stát pod protektorátem velmocí (VB, Francie), ale musí platit daně sultánovi
- ❖ v čele řecký princ Jiří, titul guvernér Kréty (Ο Ὑπάτος Αρμοστής)
- ❖ existence krétského parlamentu a krétské vlády
- ❖ vznik četnictva, poštovní služby, zakládání škol
- ❖ 1. 12. 1913 oficiálně vyhlášeno připojení Kréty k Řecku

Elefterios Venizelos,
pozdější léta...

Jazyková otázka: Glossiko zitima

- ❖ katharevusa (umělý, archaický jazyk, gramaticky velice složitý)
- ❖ dimotiki (jazyk lidových vrstev)

-Spor mezi zastánci jedné či druhé jazykové vrstvy o to, který jazyk má být úředním dorozumívacím jazykem

-spor se vyhrocoval v krajní události (evangeliaka, orestiaaka)

- otázka ustavení úředního jazyka se stala politickou záležitostí (levicové vlády podporovaly dimotiki, pravicové katharevusu)

Jazyková otázka: Evangeliaka

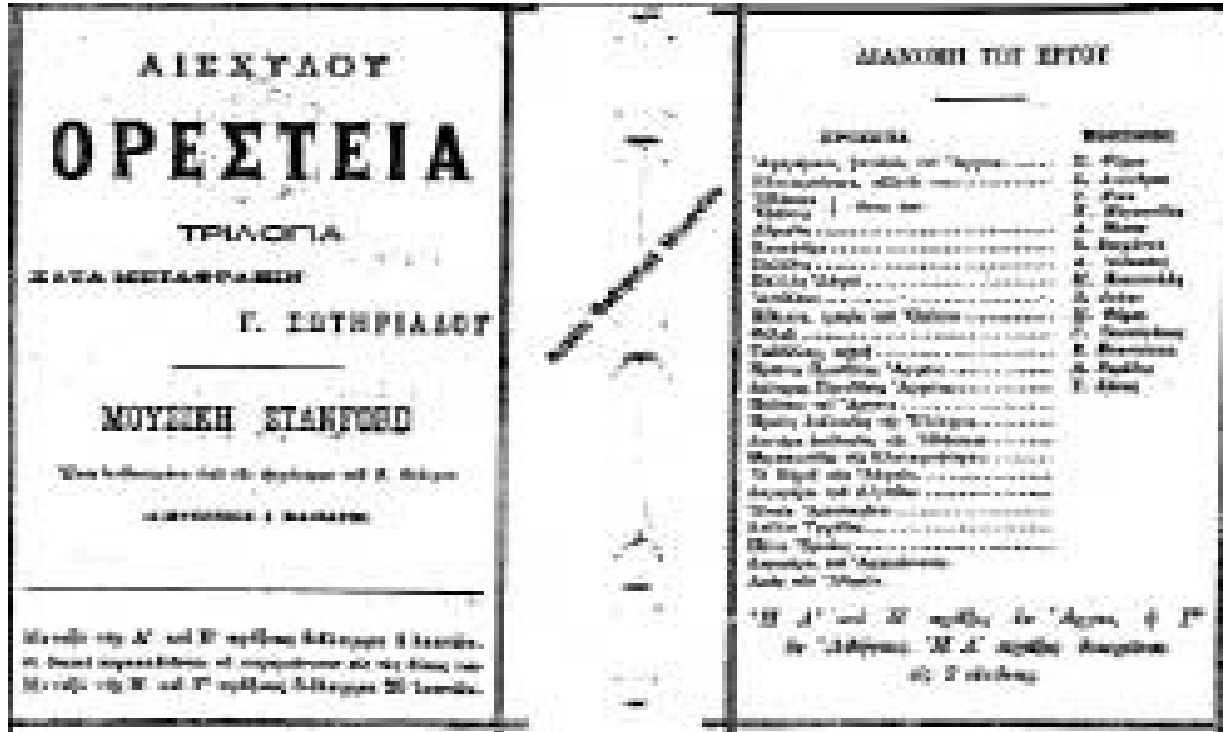
Alexandros Pallis,
překladatel Nového
zákona do dimotiki

Noviny Akropolis, ve kterých byl po částech uveřejňován Nový zákon

Střety mezi dimotikisty a
katharevsiány v Athénách,
5. 12. 1901

Jazyková otázka: Orestia

Program a obsazení Aischylovoy hry *Oresteia*, která se hrála v překladu do dimotiki v Královském řeckém divadle v Athénách od 6. 11. 1903